

Piwszy kwietnia bajów pletnia

Data publikacji: 1.04.2015 13:25

Apryl to nasza cieszyńska nazwa na prima aprilis, czyli na wywodzące się z czasów starożytnych święto łgarzy, głupców i śmiechu. Uważa się, że zwyczaj praktykowania w tym dniu dość swobodnego podejścia do prawdy wiąże się z rzymskimi cerialiami czyli obchodami ku czci Ceres- bogini wegetacji i urodzajów.

□

Tego dnia dozwolone były żarty i wygłupy, była to swoista forma karnawałowa. Chrześcijańska interpretacja wiąże jednak primaaprilisowe żarty z historią, kiedy to po Zmartwychwstaniu kapłani żydowscy kazali żołnierzom pilnującym grobu roznosić po Judei fałszywą wieść, że Chrystus bynajmniej nie zmartwychwstał, tylko ciało zostało wykradzione przez Jego uczniów.

Sam zwyczaj strojenia sobie żartów i sankcjonowania kłamstwa spopularyzowany został w Średniowieczu i przypuszcza się, że wiąże się on z obchodzonym 1 kwietnia we Francji nadejściem Nowego Roku. W dawnej Polsce, jak podaje Zygmunt Gloger w „Encyklopedii staropolskiej”, „w dniu tym rozsyłano listy ze zmyślonemi wiadomościami, lub zawierające tylko kartkę z napisem: Prima Aprilis, a także zwodzono ustnie, by naśmiać się z łatwowiernych”.

Natomiast Jan Szymik w wydanych przez Sekcję Ludoznawczą PZKO „Dorocznych zwyczajach i obrzędach na Śląsku Cieszyńskim” zwraca uwagę, że powszechnym zachowaniem w tym dniu było „posyłanie kogoś z aprylym (prima aprilisem), np. do sąsiada z niedorzecznymi lub niewykonalnymi prośbami lub poleceniami, do sklepu po nieistniejący towar itp., narażając tak posłanego, najczęściej dziecko lub подростków na pośmiewisko”. Kiedy delikwent zauważył, że został wystawiony na pośmiewisko, wtedy sprawca żarciku głośno wołał „apryl!”, a oszukany musiał się teraz głowić jakim by tu żarciem sprytnie się odwzajemnić. W zakładach pracy drwiono w ten sposób z nowicjuszy i zwyczaj ten praktykowany jest do dziś i to nie tylko 1 kwietnia.

PS. Aby pozostać w nastroju dzisiejszego dnia ostrzegamy, że wszystko co przeczytałeś powyżej, Drogi Czytelniku, zostało przez redaktora wysrane z palca... Apryl! :-)

(ÿ)